

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István tér 18. Telefon 60.
Postatakarékpénztári csekk száma: 34-141.

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSÓ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő
Egyes szám ára 10 fillér.

Az ipari kultúra veszedelme

Írta: **Dr. Varsányi Emil**
m. kir. korm. tótan, felsőházi tag

Amikor Cobden 1860-ban Franciaországgal megkötötte a szabadkereskedelmi egyezményt és Franciaország leszállította a vámokat, biztosította Angliának a legnagyobb kereskedelmi előnyöket, megindult egy gazdasági folyamat, amelynek során az 1.4 milliárd angol fontos világforgalom 20 év alatt 32 milliárd angol fontra emelkedett. Ennek a történelmi jelentőségű szerződésnek folyamán az általános jólét fejlődött, amelyből a monarchia keretén belül mi is kivettük részünket. Különösen nagy volt a fejlődés Németországban; e fejlődés azután általános gazdasági és bizonyos tekintetben politikai rivalitást is okozott, amely végül a világháborúban tört ki.

A világháború után éppen azok az államok, amelyek a szabadkereskedelem hívei voltak, olyan intézkedéseket tettek gazdasági és politikai téren, amelyek teljesen ellentétben állottak az általuk előbb hirdetett elvekkel és bennünket — noha önmaguknak is ártottak — létünkért való állandó harcra kényszerítettek. Ebből a harcból az egyetlen szabadulás az volna, ha megnyitnánk a határokat, lerombolnánk a vámokat és valamely egységes nemzetközi pénzügyi rendezés folytán lehetővé tételnék a világpiacon a teljesen szabad és biztos forgalom. Ettől azonban, sajnos, messze vagyunk, pedig azokért a bajokért, amelyek bennünket sújoltak és állandóan sújtanak, egyes nagyhatalmak a felelősek. Ezek a nagyhatalmak, eltekintve attól, hogy bennünket belesodortak a háborúba, a háború alatt olyan nagyipart létesítettek a mezőgazdaságot anynyira portálták, jutalmakkal úgy segítették minél nagyobb termelés elérésére, hogy elkerülhetlenné vált ezek után az a szomorú következmény, amiben ma élünk: a világválság. Ennek a politikának, hogy idegen kontinenseken nagy gyárakat létesítettek, a vége az, hogy Európa gazdasági súlypontja máshova helyeződik át. Sajnos, ennek a gazdaságpolitikának az eredménye továbbá az is, hogy a búzatermelés, bárhol termelik is a búzát, veszteséges és a gazda mindenütt az egész világon az állam segítő kezére szorul.

Mindez azért van, mert a nagy politika szétrombolta a gazdasági kapcsolatokat, felborította a világ-gazdasági egymásrataltságot törvényeit és általánosította a gazdasági bajokat. Micsoda kihatása volt és

lesz még annak a mozgalomnak, amelyet Sun-Yat-Sen kezdett Kínában és amelynek a japán bojkott volt a vége? Vagy gondoljunk arra a másik mozgalomra, amelyet Gandhi kezdett el Indiában, amikor újból behozta a házi szövőszéket és a rokkát, aminek következtetéséppen megrendült a világ egyik leg-hatalmasabb és leggazdagabb ipara, a lancashire-i pamutipar.

Amikor az iparnak a világpiacon ennyire nehezül a helyzete és amikor a régi piacok sehol sem jők Amerika őserdeiben, Afrika közepén, Egyiptomban, Ausztráliában mindenütt óriási ipart létesítenek, akkor természetes, hogy az egész európai ipari kultúrát veszedelem fenyegeti, eltekintve attól, amit látunk, hogy állandóan itt van Japán és a folyton félelmetesebb erejű Oroszország ipari készülődésével.

Mindebből kitetszik, hogy ma egész

szen más az ipari probléma, mint amilyen volt valamikor, a háború előtt és ezért egészen más eszközökkel is kell az ipari problémát irányítani, mint akkor. Ha egyes országok ipara hatalmi erővel rendelkezik — mint például Angliáé —, akkor még tud magán segíteni, nekünk azonban, akik ilyen hatalmi erővel — mint például a kolonialis lehetőségek — nem rendelkezünk, csak úgy lehet megtartanunk valamiképpen az iparban azt a pozíciót, amelyre az országnak szüksége van, ha hihetetlen éberséggel, gondossággal, leleményességgel, fűrgeséggel és a világpiacon helyzet kérdéseinek kutálásával, állandó figyelmével meggyünk gyors cselekvéssel az ipar segítségére, akkor, amikor annak szüksége felmerül.

Az ipar világpiacon helyzetének figyelése állami érdek és a kormány mindent elkövet az ország érdekében.

Meleg ünnepeléssel fogadták Hóman Bálint kultuszminisztert Varsóban

Varsó, november 4.
Hóman Bálint kultuszminiszter tegnap este megérkezett Varsóba, ahol a pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. Megjelent a fogadásnál a lengyel közoktatásiügyi miniszter, Hóry András magyar

követ, a magyar kolónia képviselői és a lengyel-magyar társaság küldöttsége. A közörség a minisztert lelkes magyar „éljen” kiáltással fogadta. A miniszter kíséretével ezután az Európába hatott.

Megkezdődött az új olasz előnyomulás Élénk harci tevékenység az afrikai fronton

London, nov. 3.
Abessziniai haditudósítók jelentése szerint az új olasz támadás az északi fronton teljes erővel nyomul előre. A főhadserő, mint eddig, 3 oszlopban vonul előre, 6 hadosztályból áll (összesen 125.000 emberből). A középső hadosztályt beneszültek alkotják és egy feketeinges hadosztály.

Asmara, november 4.
Az olasz hadvezetés az előnyomulási terep nehézségeivel teljesen tisztában van. Az olasz csapatok csak lassan és módszeresen fognak előrehajadni. Indokolt tehát az a feltevés, hogy Makale 10 napnál előbb nem szállják meg. Itt a főszerep Santini tábornok hadserégének jut, amely azon a régi karavánúton halad előre, amely Adigratot Makaleval és Kobbóval összeköti. Santini csapatainak elővédjét feketeinges osztaggal jelentékenyen megerősítették. Nagy szám-

ban van képviselve a csapatban a gyalogos és bersaglieri sorkatonaság, harci kocsikat, repülőgépeket és tüzérséget is kirendeltek az elővédhez. A háború kezdete óta most lépnek fel először a danakil irreguláris csapatok, amelyeket aszkarik vezetnek. Feladatuk, hogy a Danakil-síkság felől Makale irányában előnyomuljanak.

Addis-Abeba, november 4.
Mussa Ali irányából olasz lovasság vonul dél felé. A támadás hír szerint a dzsibuti—addisz-abebai vasutvonal ellen irányul. A déli harctéren minden esendes. Az eső tovább tart és így az ogadeni harcikocsik még téltlenségre vannak itélve.

A tigreai arcvonalról jelentik, hogy oltani feltevés szerint a beneszültekből álló hadseregszert, amely Entiscióból kezdve fog előnyomulni Makale felé, nem csatlakozik Santini tábornok hadosztályá-

hoz, hanem Hauzinból a Fica folyó mentén folytatja támadását Makale irányában. A támadás útja a térképen nem szerepel, de a valószínűségben járható út. Entiscióból két hadosztály nyomul Makale felé. Az olaszok újabb támadása az egész tigreai arcvonalra kiterjed. Minden hadosztálynál nagy élénkség tapasztalható. A támadásokat gondos előkészítés előzi meg. Hauzient három beneszülött csapat megszállta. Kitérték az olasz zászlót és a lakosság nagy lelkesedéssel vett részt ezen a szertartáson. A parancsnok hangoztatta, hogy az olaszok a műveltség áldásait hozzák magukkal. Az olasz felderítő repülő megállapították, hogy tízezer etiop van útban Makale felé. Vasárnap reggel 6 órakor indult meg az olasz előnyomulás a tigreai arcvonalon. A beneszültek 1 órakor érték el Hauzient vidékét. A terepviszonyok nehézségei ellenére az előhaladás meglehetősen jól halad. Azt hiszik, hogy az etiop haderők Makale körül ácsorportosítást hajtanak végre és azután szánják el magukat arra, hogy az olaszokkal megütközzenek.

Összeesküvés a négus ellen

Asmara, nov. 4.
Dzsibutiból jelentik, hogy Lidzs Jassu volt négus, akit 1916-ban fosztottak meg trónjától és akit eddig Harar vidékén tartottak fogva, erős fedezet mellett Addis-Abebaba szállították. Ugyancsak Dzsibutiból érkező hír szerint az addis-abebai császári palotában összeesküvést fedeztek fel, amely a négus ellen irányult.

Sirva vallott a vasárnapi gyulai gyilkosság lettese

(A „Körösvidék” gyulai munkatársától). Vasárnap reggel, nemsokkal a filléres gyorsok érkezése előtt, megdöbbentő gyilkosság történt el futótűzként a megyeszékhelyén. Szabó József, Scheibert László könyvkereskedő bolti szolgálja, kenyéradó gazdája menyasszonyát, Márky Hedviget három revolverlövessel megölte. A gyilkosság elkövetése után Szabó azonnal a rendőrségre sietett s a revolvert az asztalra téve feljelentette önmagát.

A feljelentés után azonnal rendőri bizottság ment ki a Part utca 19 számú házba, ahol a konyha kövezetén arcrabukva találták az élettelen szerencsétlen leányt. Megállapította az orvosi vizsgálat, hogy mind a három lövés halálos sebet ejtett s az egyik a szivburkot teljesen szétrombolta.

Szabó sirva vallotta be a rendőrségen borzalmas tettét. Szerelmes volt a lányba s mert szerel-

me nem talált viszonzásra, elhatározta, hogy megöli Márky Hedviget, semminthogy másé legyen. Néhány héttel ezelőtt kéz alatt revolvert vásárolt s már napokkal a gyilkosság napja előtt megérlelődött benne a szándék, hogy végez vele.

Vasárnap reggel aztán, amikor a leány nevelőnője, özv. Varga Gézáné a templomban volt, beállított a lakásba, ostromolni kezdte a leány s olyan agresszíven viselkedett, hogy dulakodás támadt közöttük. Dulakodás közben egy edény fel is borult, úgyhogy a holttestet nagy kávéfőcsa közepén találta a rendőri bizottság. A lövéseket közvetlen közletről adta le a gyilkos, úgyhogy a leány ruhája meg volt pörkölődve. A boncolás már megtörtént és Szabót hétfőn délután átkísérték az ügyészség fogházába.

Megkéselelt egy kevermési ügyvédel

Dr. Leskó József ügyvédet Kevermésről súlyos szurásokkal megsebesítve a gyulai kórházba szállították. Éjjel támadta meg egyik régi haragosa s szurkálta össze bosszúból.

A békéscsabai lovasleventék Hubertus ünnepe

Vasárnap, f. hó 3-án a felvégi legelőn zajlott le a békéscsabai lovasleventék Hubertus-ünnep. Verőfényes, gyönyörű idő is emelte a lovasünnep hangulatát, melyhez Békéscsaba előkelő társadalmá is csatlakozott. A távlovaglás, valamint a díjlovaglás újra igazolta, hogy városunkban a lovasleventék kiképzése minden vonatkozásban a legjobb kezekben van s Puhász Elemér nemcsak megértéssel, hanem szeretettel is foglalkozik leventéink kiképzésével.

Vitéz Jánossy Gyula polgármester, dr. Reisz József ügyvéd, Polner János fmg. isk. tanár, Bodnár Zoltán ny. huszárszázados és Puhász Elemér őrnagy értékes díjakkal jutalmazták a lovasleventék teljesítményeit. Teljes elismeréssel kell adóznunk az igyekvő gazdalfjú leventéknek, kik nemcsak magát a lovaglást igyekeznek a legnagyobb ambícióval elsajátítani, hanem a lovápolást is hozzáértéssel és szeretettel gyakorolják. A mozgalom vezetősége honorálta is ezt a dícséretre méltó igyekezetüket azzal, hogy a lovápolásban elért eredményeket is díjazta.

A 7 km-es távlovaglás, melyet a leventék a legjobb kondícióban, Polner János tanár vezetése alatt, a legkisebb fennakadás nélkül a kifűzött időben futották le, a díjlovaglás követte, majd a versenytzők dr. Reisz József, illetve Polner János vezetése alatt díszmenetben vonultak el az egybegyűlt előkelőségek előtt. Harsány éljenzés fogadta a komoly tekintettel, büszkén lovagló lovasokat, kiknek mindegyike valóban lórátermett.

A díjazás eredménye a következő:

1. Sicz Pál tanya sz. 75/1.
2. Krizsán János, Nagy Antal-utca 20.
3. Szlancsik András, Tny. sz. 2332.
4. Zahorán Pál, Berényi-u. 22.
5. Belanka Mátyás, Lázár-u. 26.
6. Laurinyecz János, Rákóczy-utca 20.
7. Maczák Pál, Urszinyi Dezső-né-utca 23.
8. Zsilák András, Kistabán-u. 21.
9. Csicsely Pál, Tny. sz. 2311.
- A 10-ik és vigaszdíjat Laurinyecz

Mátyás, Nagy Antal-u. 9. sz. alatt lakó levente kapta.

Verseny után az egybegyűlt vendégek a Veszely-hídi csárdába vonultak, hol dr. Reisz József magyaros ebéddel vendégelte meg a versenyen részt vett leventéket. Minden

Uj fejezet kezdődik a gümőkór elleni küzdelemben Békéscsabán

Dr. Petrányi Győző egyetemi magántanár, a szegedi Baranyi-Pálffy gyermektüdőgümőkór elleni küzdő akció szervezője és orvosvezetője nyilatkozik munkatársunknak.

Szeged, kiküldött munkatársunktól:

Már augusztus hó folyamán beszámoltunk arról, hogy vitéz Jánossy Gyula polgármester, dr. Donner László tiszti főorvos Szegeden tanulmányozták a gyermekgümőkór elleni küzdelemnek a szegedi gyermekklinikán bevezetett új módszerét. A tanulmányút alkalmával a polgármesterben és a tiszti főorvosban megérlelődött az aggodolat, hogy a szegedi mintára megszervezzék Békéscsabán a gümőkór leküzdésére az iskolás és óvodás korban a preventív védelmet és felállítják Békéscsabán is az egészségügyi központot, a gyengélkedő gyermekek iskolaüdülő otthonát és az iskolás gyermekek gümőkórjának felderítő vizsgálatával megve-lik a békéscsabai iskolaorvosi intézmények alapját.

Ezen tanulmányút következtében küldte ki a polgármester dr. Gálik Ilona, dr. Fischmann Mihály, dr. Farkas Ernő és dr. Varga Géza orvosokat, kik a szegedi gyermekklinikán dr. Petrányi Győző egyet. m. tanár vezetése mellett egy iskolaorvosi kurzuson vettek részt, hogy a békéscsabai vizsgálatok minél tökéletesebben, a legújabb és már teljesen kiforrott tudományos kukalások alapján véztessenek le. Jánossy polgármester, most, amikor a gümőkört felderítő vizsgálatok itt megindultak s a vizsgálatok eredményei alapján Donner László tiszti főorvos vezetésével a védelem kiépítését is megkezdi, felkérte Petrányi Győző egyetemi magántanárt, — ki most már országos hírnévű lett, Baján és Bács megyében is követőkre talált, Baranyi-Pálffy akciót szervezte Szegeden, — hogy ilt a helyszínen tartson a városházán Békéscsaba társadalmának egy előadást arról, hogy hogyan lehetne a szegedi akció mintájára egy békéscsabai akciót szervezni a gyermekgümőkór leküzdésére. Az elő-

ejtőmerést és köszönetet érdemel Polner János és dr. Reisz József, kik állandóan a legmegértőbb szel-lemben támogatják és minél magasabb nívóra igyekeznek emelni városunkban a lovasleventék teljesítményeit.

adás november 8-án délután 5 órakor lesz: "Ne hagyjuk pusztulni gyermekjeinket" címmel. Az előadás után este a békéscsabai orvosszövetség rendezésével a békéscsabai orvosok számára egy ankét lesz a Csaba-szállóban, amelyen Petrányi Győző egyetemi magántanár a preventív gümőkór elleni küzdelemről tart egy másik előadást.

Felkerestük dr. Petrányi Győző egyetemi m. tanárt a szegedi gyermekklinikán és megkérdeztük, mi a véleménye a most induló békéscsabai akcióról.

— Békéscsaba — mondta — már megmutatta, hogy az egészségvédelem terén tud alkotni. A mintaszerűen megszervezett békéscsabai kórház és az országos viszonylatban is példaként odaállítható iskola-fogászat mind arról tanúskodik, hogy a békéscsabai gümőkór elleni akció éppen olyan eredményes lesz, mint a szegedi, annak garanciáját vitéz Jánossy Gyula polgármester személyében látom, kinek éles látása, modern egészségvédelmi kérdések iránt tanúsított nagy érdeklődése s alkotóképessége, a gyermekek iránti atyai jó szíve biztosítani fogják az akció sikerét.

— De biztos vagyok abban is, hogy ebben a városban, hol mint már említettem, olyan szépen virágzó orvosi intézmények, mint a kórház, stb. s oly képzett orvosikar van, ezeknek a vizsgálatoknak hasznát éppen úgy állítják, mint a szegediek, hol legnagyobb a harmonia az iskolaorvosi intézmény s a város orvostársadalmá között. Hiszen Szegeden a múltévben 408 alkalommal értesítettük a kezelőorvosokat a kezelésük alatt lévő gyermekek állapotáról s így számtalan alkalommal voltak segítségükre a komolyabb baj megelőzésében.

— Nem lehet káros a tuberkulin próba, melyet az iskolaorvosi vizsgálatoknál végeznek? — kérdeztük.

— A percután tuberkulin próbának (a diagnosztikus célból a bőrbe bedörzsölt minimális tuberkulinke-ncsnek) — volt a válasz — semmi káros hatása nincs. Már mi magunk

is több mint 20.000 gyermeknél alkalmaztuk ezt a vizsgálati eljárást s mindenütt — a nagyobb egészségügyi kulturájú országokban — baj nélkül alkalmazták azt. Tehát az ilyen irányú aggodalmaskodásnak semmi alapja nincs, legfeljebb azok támaszhatnak aggályt, kiknek a modern vizsgálati eljárásokban semminemű jártasságuk nincs.

Mindennemű takarmánycikk

tengeri, korpa, árpa, zab, cirokmag, olajpogácsa, stb.

minden mennyiségben

Julányos árban

kapható:

Stern és Steinberger

gabona- és terményüzlet
Békéscsaba, Ferencz József-tér 18.

A megvásárolt tételeket kívánatra házhoz szállítjuk

Pontos mérlegelés!

Tájékoztató a Frontharcos Szövetségről

Az utóbbi időben a legkülönbébb és elientmondó hírek jelentek meg a világháborúban részt vett frontharcosok hivatalosan elismert érdekképviseletéről, az Országos Frontharcos Szövetségről. Szükségének tartottuk, hogy hivatalos helyen tájékoztadjunk ezekkel a hírekkel szemben, melynek eredményét olvasóinkkal az alábbiakban közöljük.

A Frontharcos Szövetség a m. kir. belügyminiszter által jóváhagyott alap- és ügyrendi szabályok alapján dolgozik. Országos elnökségét a Szövetség küldött közgyűlése választja öt évtizedi időtartamra. A legutolsó választás az alapszabályok jóváhagyása után 1932 február 21-én zajlott le az ország egész területén akkor már megszervezett és alakulásban levő fősorportok elnökeinek, társelnökeinek, vezetőtisztjeinek és kiküldöttjeinek bevonásával.

Az Országos Elnökség végrehajtószerve a Szövetségnek, amely tulajdonképpen végrehajtja azokat a határozatokat, amelyeket az ugyancsak küldött közgyűlés által választott 12 rendes és 6 póttagból álló Országos Intézőbizottság elhatároz. Az Országos Intézőbizottságnak természetesen hivatalból még tagjai a küldött közgyűlés által megválasztott elnökségi tagok, valamint az Országos Fegyelmi és Országos Számvizsgáló Bizottság elnökei és végül a négy központi ügyosztály vezetői.

A Szövetség országos — sőt felsőbb fokozat helyi vonatkozású ügyei is — a fentebbi szervek elé tartoznak.

A Szövetségnek belügyminiszteri engedély alapján joga van ezen alapszabályszerű határozó szerveken kívül családi és ünnepélyes összejöveteleket, bajtársi táborozásokat rendezni.

A Szövetség Országos Elnökségének gazdasági és másirányú ellenőrzését a küldött közgyűlés által megválasztott ellenőrzőbizott-

CSABA MOZGÓ

November 4-5, hétfő fél 7, fél 9, kedd fél 7, fél 9 órakor.

Mindenki várja

Mindenki megnézi

PAULA WESSELY, a salzburgi ünnepi játékok legnagyobb felejthetetlen alakítása, egy nagy művészno legnagyobb szerepe:

EPIZÓD

Film, amelynek az egész világ tapsol!

Férfi főszereplői: **OTTO TRESSLER, KARL LUDVIG DIEHL.**

Paramount világhíradó.

ság, valamint a felügyeleti hatóságok szervei végzik.

A helyi hatóságoknak és a szövetségi szervezeteknek a működésén túl, — időről időre miniszterközi bizottság is felül szokta vizsgálni az ilyen nagy társadalmi egyesületek működését.

A Frontharcos Szövetségnek a honvédelmi- és belügyminiszterium közös bizottsága a legutolsó esetben 1934 október hó 30-án végezte be a részletes vizsgálatot, amely felölelte a Szövetség alakulásától kezdve egészen a vizsgálat napjáig az összes szervezeti és anyagi természetű ügyeket. A vizsgálat végén a bizottság egyhangúlag állapította meg, hogy a Szövetség működése a törvényes előírásokkal és a Szövetség alap-szabályával egyezik.

A Szövetség alap- és ügyrendi szabályai értelmében kifejezetten társadalmi egyesület és nem politikai szervezet. A Szövetségi ösz-szejövetelek politikamentessége minden körülmények között megóvándó. Eppen ezért a Szövetség, mint Szervezet nem lépett és nem léphet be semmiféle politikai párt keretei közé.

Mindezekkel ellentétben levő híresztelés vagy tájékozatlanság, vagy pedig kifejezetten rosszindulatú beállítás.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése 1935. november 4-én delben

Hőmaximum — 1.6 C°
Hőminimum + 8.2 C°
A föld felszínén — 3.0
Légnyomás 766.2 mm.
Csapadék 0.0 mm.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése:

Várható időjárás a következő 24 órára: Délkeleti, déli szél, a nyugati megékben több felhő, éjjel és reggel sok helyen ködképződés, a hőmérséklet alig változik, 1—2 nap mulva eső, a hegyekben havazás lehetséges.

Rádió

A rádió keddi műsora:

6.45: Torna. 7: Hanglemezek. 10.20 és 10.45: Felolvasások. 12.05: Országos Postászenekar. 1.40: A Budai Dalfőld tagjaiból alakult kamarareggyűlés. 4.10: Asszonyok tanácsadója. 5: Magyarország kivitel piaca. Rátz Jenő dr. előadása. 5.30: B. Fehér Miklós hegedű. 6: Bartalás János és Jankovich Ferenc verseiből adnak elő. 6.30: Bertha István szalonzenekara. 7.25: Magyar-nyelvi kapcsolatok. Dr. Nagy Iván előadása. 8: Magyar nótákat énekelnek Cselényi József és Nagy Izabella, kísér Magyar Imre cigányzenekarával. 9.20: Hírek. 9.40: Slefániai Imre zongorázik. 10.40: Ottlik György dr. németnyelvű előadása. 11.10: A Mándits jazz-zenekar műsora. Kalmár Pál énekszámaival. — Budapest II.: 6.05: Bertha István szalonzenekara. 6.35: Mezőgazdasági félóra. 7.10: Hanglemezek. 8.10: Kerekesházi Kerekes József előadása. 8.40: Hírek.

— **Beleesett a gödörbe egy kisgyermek.** Kopányi Károly 4 éves kisgyermekét, köröstarcsai lakost súlyos sérüléssel szállították a békéscsabai kórházba. A kisgyermek játékszája közben a homokgödörbe esett és jobbcombját elverte.

A Délmagyarországi Baromfi-, Galamb- és Házinyúltenyésztők Egyesületének első kutyakiállítására

20 évvel ezelőtt kezdte meg Raitz Emil, az állatorvosi főiskola elhunyt nagynevű tanára a magyar pászorkutyák felújításának érdekében azt a nagy munkát, amelynek eredményeként egy már-már veszendőbe ment nemzeti értékünk, közgazdasági szempontból is jelentős vagyonunk mentődött meg a jövő számára. A két évtizedes múlt sorozatos vidéki és fővárosi magyar-kutyakiállításai után a Délmagyarországi Baromfi-, Galamb- és Házinyúltenyésztők Egyesületében (Békéscsaba) vetődött fel az a gondolat, hogy a november hóban Orosházán tartandó kiállítással kapcsolatban magyar pászorkutya bemutatót is fog rendezni. Az egyelőre csak kísérletnek szánt tervezés olyan nem remélt eredményekkel szolgált, amelyek méltán keltefték meglepetést. A kiállított kutyák nemcsak helyi, de országos viszonylatban is minden tekintetben túlhaladták azt a várakozást, amelyet a kiállító egyesület a bemutatóhoz fűzött. Összesen 21 darab komondort, pulit és magyar vizslát állítottak ki. Ez a szám talán egymagában nem jelent sokat, de a kiállított anyag olyan kitűnő minőségű volt, amire valóban nem lehetett előre számítani.

A kiállított kutyák bírálatának eredményét az alábbiakban közöljük:

Komondorok. Kölykök: Orosházi Haltyú II. Tenyésztő és tulajdonos Süle Antal. Kitűnő, aranyérem. Kölyökgyőztes. — Orosházi Boncos. Tenyésztő és tulajdonos Süle Antal. Kitűnő, aranyérem, I. díj. — Pandur. Tenyésztő és tulajd. Vajnai János (Békéscsaba). Kitűnő, aranyérem, II. díj. — Talpas. Teny. és tul. Vajnai János. Kitűnő, aranyérem, III. díj. — Portás. Teny. és tul. Vajnai János. Nagyon jó. Ezüstérem, elismerő oklevél. — Komondorálom. Teny. és tul. Vajnai János. Nagyon jó. Ezüstérem, elismerő oklevél.

Komondorok. Pajtás. Tenyésztő és tulajdonos Deutsch Andor (Békéscsaba). Kitűnő, aranyérem; győztes. — Itce Bundás. Teny. és tul. Vajnai János (Békéscsaba). Kitűnő, aranyérem, I. díj. — Orosházi Harcos. Tenyésztő Süle Antal (Orosháza). tulajdonos Szemenyei Ádám (Orosháza). Kitűnő, aranyérem, II. díj. — Fickó. Teny. és tul. Petri Imre (Szentotornya). Nagyon jó, ezüstérem, III. díj. — Titán. Teny. Petri Imre, tul. Veinrich Gizella (Szentotornya). Nagyon jó, elismerő oklevél.

Pulik. Mackó. Tenyésztő és tulajdonos Klein Jenő (Hódmezővásárhely). Kitűnő, aranyérem, győztes. — Csibész. Teny. és tul. Klein Jenő. Kitűnő, aranyérem, I. díj. — Muki. Teny. és tul. Iszlay Kálmán. Kitűnő, aranyérem, II. díj. — Simplicissimus. Teny. és tul. vitéz dr. Bánhegyi Géza. Kitűnő, aranyérem, III. díj.

Magyar vizsla. Leányvári Fülty. Tenyésztő és tulajdonos: dr. Berthóty Géza. Kitűnő, aranyérem, I. díj. — Végvári Foglyász. Teny. és tul. dr. Berthóty Géza. Kitűnő, aranyérem, II. díj. — Orosi Ali. Teny. dr. Berthóty Géza, tul. dr. Páka Lajos. Nagyon jó, ezüstérem, II. díj.

A kutyakiállítás szervezése körül

jelentős tevékenységet fejtett ki a kiállító egyesület orosházi csoportjának elnöke, dr. Gallitsik Elek, azonkívül Süle Antal orosházi al-elnök és Vajnai János békéscsabai al-elnök. A bírói tisztséget a Magyarfajta Kutyákat Tenyésztők Egyesületének (Budapest, VII., István-út 2.) delegált bírója, Anghi Csaba Geyza egyesületi ügyvezető látta el.

HÍREK

— **Névváltoztatás.** A Leügy-miniszter engedélyével Kirschmajer Béla Ferenc kántortanító és Éva, Zoltán-Béla nevű gyermekei nevüket „Patkós” névre változtatták át.

— **Salakot kérnek járdaépítéshez a kiseréti lakosok.** Mérsáros Gyula és társai békéscsabai, kiseréti birtokosok azzal a kérelemmel fordultak a város képviselőtestületéhez, hogy a saját költségükön mintegy 1000—1200 méter hosszú gyalogjárdát akarnak építeni és az ehhez szükséges szénsalakot ingyen bocsássa a villanytelep rendelkezésükre. A salakot szintén saját költségükön szállítanák el. Kérelmüket azzal indokolják meg, hogy esős, sáros időben, különösen az iskolás gyermekek számára szinte lehetetlen és nagy nehézségekbe ütközik a közlekedés.

— **A Katolikus Szemle most megjelent novemberi számában két nagy tanulmány is foglalkozik az olasz-abesszin háború által felvetett kérdésekkel.** Nagy érdeklődést kelthet Yves de la Briere párisi egyetemi tanár fejtegetése arról, hogy a gyarmati háború erkölcsileg és jogilag mikor igazolható. Rendkívül gazdag kritikai rovat, változatos szemlék s igen sok kisebb értekezés olvasható a kitűnő folyóiratban, amelyet a Szent István Társulat megbízásából Mihelics Vid szerkeszt. Előfizetési ára egy évre 10 pengő.

* **Nincs többé szakáll-betegség,** mert Csaba-pengével borotvált arc mindig sima és sértetlen.

— **A Békéscsabai Evang. Nőegyesület** f. hó 5-én, kedden d. u. fél 4 órakor a szeretetházban (Teleki u. 17.) választmányi gyűlést tart, melyre a választmány tagjait euzton hívja meg az elnökség. Egyben kéri mindazokat, akik az evangélikus nők országos konferenciáján résztvenni kívánnak, hogy a Budapestre való utazás megbeszélése vé-a választmányi gyűlés alkalmából ugyancsak folyó hó 5-én d. u. fél 4 órakor a szeretetházban megjelenni sziveskedjenek. Végül felhívja az összes nőegyesületi tagok figyelmét, hogy a választmányi gyűlés után d. u. fél 5 órakor biblia-óra lesz.

— **A Nemzeti Szocialista Párt délmagyarországi szervezeteinek választmányi ülése.** A Nemzeti Szocialista Párt két frakciójának délmagyarországi szervezetei vasárnap délelőtt Békéscsabán választmányi ülést tartottak, melyen elhatározták, hogy a jövőben egyetemesen, vállvetve küzdenek, dolgoznak a nemzeti szocialista eszmék diadaláért.

* **Gyomor-, bél- és anyagcsere-betegségeknel,** vérszegénység, sápadtság és lesóványodás eseteiben reggel éhgyomorra egy pohár természetes »**Ferenc József**« keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a **Ferenc József** víz úgy felnőtteknél, mint gyermekeknel igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat.

— **Halálozás.** Kocziha Jánosné, Kocziha János asztalosmester felesége f. hó 4-én elhunyt. Temetése ma délután fél 3 órakor lesz a Rákóczi-utca 10 számú gyászházból a Tabáni temetőbe.

— **Mezőgazdasági gépkezelő tanfolyam Szegeden.** A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara a m. kir. földművelésügyi miniszter támogatásával 1935. november hó 11-től december 5-ig Szegeden, a m. kir. Állami Felsőipariskolán (Mars-tér 7.) mezőgazdasági gépkezelő tanfolyamot rendez. A tanfolyamnak hallgatója lehet minden 18 életévét betöltött egyén, aki a cséplőgép üzemi karbantartásával és a vetőmagtisztítógépek kezelésével, valamint a traktorok kezelésével és vezetésével kíván foglalkozni. Ezek közül első-sorban a cséplőgépek, vetőmagtisztítógépek és mezőgazdasági traktorok tulajdonosai, vagy ezek családtagjai, a gazdasági alkalmazottak és esetleg már eddig is tényleges alkalmazásban álló cséplőgép, vetőmagtisztítógép, valamint mezőgazdasági traktorkezelők jöhetnek figyelembe. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen, vagy írásban 15 pengő beíratási és tandíj egyidejű beküldése mellett 1935. november hó 6-ig a kamaránál (Kecskeméti, Rákóczi-út 17—19. sz.), vagy a m. kir. Állami Felsőipariskolán (Szeged, Mars-tér 7.).

* **Ma, kedden vadvaesora** vitéz Kászonyi étermeiben. Rendkívül olcsó árak. Kitűnő zene!

— **Milyen volt a legnagyobb magyar?** Erre a kérdésre remekbekészült tanulmánnyal felel Surányi Miklós az Új Idők mai számában s a tanulmány keretében plasztikusan állítja elének Széchenyi Istvánt, az embert. Az Új Idők gazdag tartalmából kiemeljük még Herczeg Ferenc regényének folytatását, Bókay János elmés elbeszélését, Zsigray Julianna rendkívüli sikert aratott érdekes mai és mély regényét, Marcit, amelynek közlése ebben a számban ér véget. Szili Leontin költői írása, Mező Ferenc érdekes cikke, a változatos Ceruzajegyzetek, a kedvelt rovatok egészítik ki az uri középosztály népszerű lapjának tartalmát. A kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrásy-ut 16., bárkinek küld díjtalan mutatványszámot. A lap előfizetési ára negyedévre 6 pengő 40 fillér, egyes szám ára 50 fillér.

— **Meghalt a körösladányi falbeomlás áldozata.** Megirtuk, hogy Szatmári Imre körösladányi lakosra a napokban rádólt egy fal, úgyhogy súlyos sérülésével a gyulai kórházba szállították. Sérülésébe belehalt s az ügyesség hétfőn délután a holttestet felboncoltatta. A vizsgálat a szerencsétlenség ügyében folyik.

— **Országos vásár Gyomán.** A városhoz érkezett hivatalos értesítés szerint a legközelebbi országos vásárt Gyomán november 8-án, 9-én és 10-én tartják.

A halottak neveit irták az ajánlasi ívekre. A gyulai törvényszék büntető tanácsa vályi Nagy István dr. elnöklésével Szabó Frigyes endródi gazdálkodót, mivel halott édesapja nevét rávezette az ajánlasi ívre, továbbá Hornok János kondorosi gazdálkodót, mivel a halott nevét írta be ugyancsak Andaházi Kasnya Béla ajánlasi ívére, 15 napi, illetve 1 hónapi fogházra ítélte. A büntetések végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette a bíróság.

Békéscsabai anyakönyvi hírek. Születések: Kovács Andrásnak fia Lajos, Maján Máriának leánya Mária, Vantara Andrásnak fia Pál, Lipták Zajacz Györgynek leánya Magdolna Mária, Pataj Jánosnak fia László, Sutyák Pálnak leánya Judit, Vozár Jánosnak leánya Iona, Cselovszki Jánosnak fia Károly, Vályuch Andrásnak leánya Zsófia, Laurinyecz Mártonnak fia András, Laurinyecz Zsuzsannának fia László, Tuska Györgynek leánya Judit, Lonovics Pálnak leánya Terézia Zsófia, Varga Andrásnak fia András, Vidovencz Ilonának fia Loránt Lajos, Putnoki Mihálynak fia Mihály, Mazán Mihálynak fia Mihály, Vantara Györgynek fia Mátyás, Lenhardt Pálnak fia János, Kaczko Györgynek leánya Judit, Höss Ferencnek fia Ferenc, Sajben Dorottyának leánya Dorottya, Povázsai Andrásnak fia András, Ancsin Ádámnak leánya Iona Margit, Várhegyi Andrásnak leánya halva született. — Házaságot kötöttek: Jelenka György Bielik Ilonával, Adamik Pál Kovács Máriával, Godó János Kocziszki Máriával, Botyánszky György Zsirus Dorottyával, Szlancsik István Surimás Erzsébettel, Turbucz István Leszkó Katalinnal, Szász Pál Szák Ilonával, Lukács János Novák Máriával. — Elhaltak: Özv. Badies Elekné Eördögh Terézia 83 éves, Kvasz Jánosné Korim Mária 54 éves, Kis Vas Sándor 21 éves, Hudov János 8 hónapos, Krajcsó Magdolna 2 hónapos, Maján Mária 4 napos, Majorosi István 1 éves, Zsirus János 58 éves, Zelenyánszki Dorottya 14 éves, Lehoczki György 21 napos, Hidvégi Károly 68 éves, Gyurkó Mária 6 éves, özv. Hadabás Jánosné Baukó Zsófia 59 éves, Ancsin Pál 6 éves.

Ezen a héten a Lőrinczy és Abonyi gyógyszerárak tartanak éjleli szolgálatot.

Csúskorban van a tifusz Békéscsabán

Rosszabbodott októberben a város közegészségügye

Most állította össze dr. Donner László ügyvezető-orvos Békéscsaba város népmozgalmi kimutatását 1935. évi október hónapra, amely az alábbi érdekes adatokat tartalmazza: Született összesen 73, (fiú 44, leány 29), ezek közt volt: holt született 3, törvénytelen 6, iker 2.

Házassult összesen 54 pár. Meghalt összesen 70, (finemű 36, nőnemű 34). Nem orvosoltatott 7 éven aluli 1, 7 éven felüli 1.

Az életkort tekintve: 0—1 ig 20, 1—5 ig 3, 5—10 ig 3, 10—20 ig 2, 20—30 ig 3, 30—40 ig 6, 40—50 ig 2, 50—60 ig 8, 60—70 ig 6, 70—80 ig 7, 80—90 ig 7, halva született 3.

A körnemekre nézve: aggkori végelgyengülés 7, agyszélhűdés 3, agyhártyalob 1, the agyhártyalob 2, szervi szívbaj 4, szívizomelfajulás 1, érelmeszesedés 1, gennyvérűség 1, tüdőlob 3, tüdővész 4, bűzös hörg-

A Padást-t felelős Uhrin János.

hurut 1, gyomorrák 2, bélhurut 10, bélrepedés 1, bélrák 1, hashártya tbc 1, májrák 1, veselob 1, cukor-baj 1, szülönök rángógörse 1, rángógörse 1, veleszületett gyengeség 6, halvaszületett 3, koraszülött 2, me-revgörse 1, gyermekágyiláz 2, hasi-hagymáz 4, vérhas 1.

Fertőző betegségek közül előfordult: ronszoló toroklob 7, vörheny 1, hasihagymáz 39 (vidéki 3), vérhas 2 (vidéki 2), hőkhurut 1, bárányhimlő 3, gyermekágyiláz 1, nyílthbc 2, összesen 56.

A közegészségügyi viszonyok úgy az előző hónaphoz, mint a múlt év hasonló hónapjához viszonyítva valamivel rosszabbak voltak, mert bár a fertőző betegek száma, különösen a tifuszé csökkent, de a születések száma sokkal kevesebb volt, így a természetes szaporodás csupán 3.

A hasihagymáz szünőben van. A tifuszbeteg környezetének kötelező oltását bevezették és ez folyamatban van. A beoltandók száma ezren felül van. A kötelező ronszolótöröklob elleni oltásokat e hónapban is folytatták.

A Vöröskereszt iskolafogászata 16 munkanapon 18 óra alatt 87 ülésben 89 foglómest, 78 fogházást és 29 beavalkozást végzett.

A Stefánia intézetek rendelkezésein megjelent 13 terhes, 375 csecsemő és 162 gyerek, összesen 745 esetben. A védőnői látogatások száma 1300 volt. Mindkét védőintézet mellett a tejkonyhák üzemben voltak.

Irodalom

A Rajna ködbevész...

— Somogyváry Gyula regényéről —

Somogyváry Gyula édesanyja gyakran énekelte akkor még szunynyadó tehetségű fiának azt az ónémet, apró dalocskát, amely néhány egyszerű, nyugodt mondatban meséli el, hogy egy rajnai vitéz, ajkán dallal, de szívében nagy-nagy fájdalommal jött el a magyarok országába, ahol akkor épp a kard dalolt vad indulókat és sohasem tért vissza abba a kis, rajnai városkába, ahonnan elindult.

Gottfried Albert Joachim, három nevű, a Rajna mentéről a Duna—Tisza közére szakadt, egykori nemes úrfi, érseki vértessvitéz története olyan, mint egy nagy zenedráma: a melódiai állandó viaskodásában, izzásában forr, formálódik a hős kemény lelke és kanyarodik el akaratlanul is élete iránya. A XVII. századbeli, primitív formájú, de egyszerűségükben, őszinteségükben megrázó magyar és ónémet népdalok viaskodnak a háromnevű vértess lelkéért, amíg végül a Rajna mellett hagyott, hűtlen és bizonyára szöke és halványbőrű Mária Anna emléke fölött az egészséges és tiszta Éva, a magyar föld lánya diadal-maskodik, mint az apró és unalmaságig rendezett rajnamenti városkák fölött a végtelen, lápos, in-

goványos, sokszor hidegtelelős, de vadul termő és részegítően jószagú magyar Alföld.

Az egész történet 1686-ban pereget. Budavár felszabadításának évében és a lép között fellobbant szerelem háttérre Magyarország történetének egyik legizgalmasabb fejezete.

Olyan ez a könyv, aminőt irni és olvasni kell.

Matolcsy Andor.

Sport

A CsAK biztosan tör az őszi első ség felé. — A MÁV újabb veresége. — A Törekvés az utolsó percben kapott ki.

Ideális futballidő kedvezett a tegnapi bajnoki fordulónak, amely ezúttal is hű maradt önmagához, miután kirukkolt néhány meglepéssel.

A CsAK sporttelepén kettős bajnoki mérkőzés volt. Az előmérkőzésen a MÁV játszott az MTE csapatával. A mérkőzés igen érdekes és nívós küzdelmet hozott. Különösen az MTE hatalmas formajavulása volt szembeütő. Majd minden játékos nagyszerűen bánt a labdával, gyorsak és stílus is van játéklukban. Ezzel szemben a vasutas csapat szánalmas szerepet vitt a mérkőzés során. Igaz, tartalékosan álltak ki, de éppen a standard-játékosok gyenge játéka volt a vereség előidézője. Két holibiztos gólhejzettel sem tudtak kihasználni. Vereségük, annak ellenére, hogy győzhettek volna, megérdemelt volt, mert az MTE jobbnak bizonyult.

A másik mérkőzés, a CsAK—BTE, valamivel alatta maradt az előbbinek. A mérkőzést nehéz küzdelem után a csabai kék-fehérek nyerték, de mai játékával a CsAK sehogy sem elégít ki. Szánalmasan gyenge volt a két szélsőhál és a két bekk. Szinte átjáróház volt a CsAK védelme. De a csatársorban is hiányzott a gólrátörés. Nagyon sokat pepecseltek a kapu előtt a labdával, mindegyik csatár a másik-sikra akarta tolni a kapualövést. A BTE tartalékos volta ellenére egyenrangú ellenfele volt a CsAK-nak. Kondort nagyvonalú védőmunkája a mezőny fölött emelte. Elöl pedig Csüllög jelentette a veszélyt. Reméljük, vasárnap Tótkomlóson újra egészséges játékot nyújt majd a csapat.

A Törekvés az utolsó percben saját magát mattolta be. Egy Turul-támadás után a Törekvés kapusa kiütötte a labdát, de olyan szerencsétlenül, hogy az saját bekkje lábáról a hálóba pattant.

Eredmények: CsAK—BTE 2:1, MTE—MÁV 1:0, Turul—Törekvés 1:0, GyAC—MAFC 3:3, Textil—CASS 4:1, OTK—TTC 3:1, ETC—GyTE 1:0.

Nemzeti Bajnokság

Ujpest—Hungária 2:2. (A csabai Boros nagyszerűen bíraskodott.) Ferencváros—SBTC 5:3, Kispeszt—Bu-

dafok 4:1, Bocskai—Attila 2:0, Budai «11»—Törekvés 4:2, Szeged—Soroksár 1:1.

Futballozik Sopronyán!

A mai kor legkedveltebb sportága, a futball, a sopronyi tanyaiak körében is lért hódított. Öregek és fiatalok egyaránt a Laurinyecz-malom melletti ideiglenesen futballpályává átalakított szántóföldön töltik el kellemesen a vasárnap délutánt. Sokan voltak, különösen az öregek közül, kik most láttak először labdába rugni.

Legutóbb a Csorvási S. K. komnált csapatával mérték össze erejüket. A szeles és hideg idő ellenére is kocsik és kerékpárok egész serege indult Csorvás felé. Nem csoda! Ez volt az első komoly játék. Mindenki szemtanúja akart lenni. És nem vallottak szégyent a sopronyi fiúk. 3:0-ás vezetés után 3:3-ra végeztek a csorvásiakkal.

Tőzsde

Valuták:

Angol font	16'60—16'90
100 Dollár	337'10—341'10
100 Hollandi forint	229'65—231'65
100 Német márka	136'00—137'60
100 Cseh korona	14'15—14'35
100 Dinár	7'80—7'95
100 Lira	29'90—30'25
100 Francia frank	22'30—22'50
100 Svájci frank	110'70—111'65
100 Lei	2'80—3'00

Gabonaárak:

77 kg tv. buza	18'20—18'50
78 kg tv. buza	18'35—18'65
79 kg tv. buza	18'50—18'80
80 kg tv. buza	18'65—18'90
Tengeri	15'45—15'70
Rozs	16'00—16'10
Takarmányárpa	17'00—17'30
Sörárpa	19'00—20'00
Korpa	12'50—12'60
Zab	17'50—17'65

Készárú piac:

Az irányzat szilárd, forgalom csendes.

Ferencvárosi sertésvásár:

Árak: Fialat könnyű 60—70, középzép 84—88, nehéz 103—105.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket írtak az utolsó hétköznap 40 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vasárnap hatással szedett az a duplára az a kérték vidéki hirdetőinket, hogy a hirdető írt a szöveg bekielidővel egyidejűleg bekielidő szívekedjenek. A hirdetések az postabélyegben is bekielidő.

Bajza, Töröz, Perényi, Urszinyi Dezsőné-utcákban üzlethelyiséget, vagy annak megfelelően átalakítható helyiséget keresek. Írásbeli ajánlatokat „Tiszviselőtelep” jellegre a kiadóba kérek. 6482

Elveszett egy fehér, hosszuzórú, nőtény spitzkutya. Lili névre hallgat. Megtalálóját jutalomért hozza III., Nagy Antal-u. 14. alá. 6342

Bécsi gyártmányú fekete keresztthuros **zongora** 250 pengőért eladó. Andrassy-ut 28. 6342

Két **komondorkölyök** még kapható Belcsáknál Sukk-téglagyár. 6383

Kétszobás lakás kiadó. III. Trefort-u. 14. 6434

Menyasszonyi kész butort Zsirusnál vegyen. IV., Hajnal-u. 5. 5942

Friss sertésbelsők kaphatók. Kővér sertéseket vásárolok. Farkas Antal Andrassy-ut 48. Telefon 149. 6162

Kiadja és nyomtatja a Körösvidéki r.

BÉKÉSCSABAIK TALÁLKOZÓHELYE AZ **SÜRGÖNYCIM: „HOTELIST.”**

István Király Szálloda

BUDAPEST, V., PODMANICZKY-UTCA 8.

Nyugati pályaudvar mellett. Telefon: (Interurban) 202—43, 294—34.

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg, meleg folyóvíz és telefon. Lift. Szállodában kávéház, cukrászda és fodrászterem. A keleti pályaudvartól közvetlen villamosösszeköttetés 2. és 46-os kocsikkal.